

WIZJA MORMONA

21 września 1823 r. Joseph Smith modlił się w swoim pokoju. Nagle pokój wypełnił się jasnością a przed Josephem Smithem ukazał się anioł. Ten sam anioł ukazał mu się owego wieczoru jeszcze dwukrotnie. Poinformował go, że został wysłany przez Boga, na imię ma Moroni i dodał, że została zachowana księga spisana na złotych płytach, znakami egipskimi. Wraz z płytami miały być zachowane dwa kamienie w srebrnej oprawie, które Bóg przygotował dla tłumacza owej księgi. Kamienie, przymocowane do napierstnika, tworzyły tzw. Urim i Thumim. Księga miała zawierać historię dawnych mieszkańców kontynentu amerykańskiego oraz ich rodowody. Anioł Moroni uświadomił również Smithowi, że jego zadaniem jest odbudowa Kościoła Jezusa Chrystusa.

23 września 1827 r. anioł Moroni zezwolił Smithowi zabrać owe płyty do domu i dokonać przekładu. Smith przy pomocy Urim i Thumim tłumaczył treść zawartą na płytach i dyktował ją dwóm przyjaciółom oddzielnym od niego czymś w rodzaju ścianki. W ten oto sposób (przedstawiony w największym skrócie) powstał dokument określający doktrynę Kościoła zwany „Księga Mormona”. („Book of Mormon”). Po dokonaniu tłumaczenia kamienie zostały zwrócone aniołowi, tak że widział je tylko sam Smith.

6 kwietnia 1830 r., gdy „Księga Mormona” znajdowała się jeszcze w druku, sześć osób, wspólnie z J. Smithem, założyło Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich, a Smith został starzą tego Kościoła, jasnowidzem i prorokiem. W 1831 r. Smith wraz ze swoimi zwolennikami udaje się do Kirtlandu, ponieważ na objawienie, iż właśnie tam ma zostać założona tzw. „Nowa Jeruzolima”. Rok 1834 przyno-

sił nowe objawienia Smithowi, a jedno z nich mówi, iż warunkiem koniecznym do uzyskania zbawienia jest stosowanie wielożonstwa. To objawienie zraziło do Mormonów miejscową ludność, tak że w roku 1838 dochodzi do powstania przeciw nim i wypędzenia z miasta Kirtland. Przywódcy zostali przez sąd wojenny skazani na śmierć. Do egzekucji nie dochodzi, gdyż J. Smith wraz z trzema uwięzionymi towarzyszami zdołał zbiec z więzienia i rozpoczął się początek wielkiej wędrówki Mormonów na zachód.

W 1840 r. Mormoni zakładają w stanie Illinois osadę Nauvoo. Jednak i tu spokój ich nie trwał zbyt długo. Przyczyną była ponownie kwestia poligamii. Smith miał związać się więzami małżeńskimi z 30 kobietami, natomiast apostoł Young z 25. J. Smith próbował także wysuwać swoją kandydaturę na fotel prezydencki. Takie postępowanie doprowadziło do aresztowania Smitha i jego przyjaciół. 27 czerwca 1844 r. Smith ginie. Wzburzony tłum wtargnął do więzienia, w którym przebywali aresztowani; doszło do strzelaniny i jedynie Young zdołał uratować własne życie. Zdecydował się więc — nie widząc innej możliwości — na ewakuację osady Nauvoo. 15 tysięcy Mormonów wraz z żonami i dziećmi zaczęło przemieszczać się jeszcze bardziej na zachód. Polowa z nich zmarła w drodze. Dotarli do stanu Utah, gdzie założyli swoje miasto Salt Lake City, które do dzisiejszego dnia stanowi centralę ruchu Mormonów.

Po śmierci Smitha dochodzi w Kościele do rozłamu. Wybór na przywódcę Younga spowodował, że część wy-

znawców nie opowiedziało się za nim, ale za synem proroka, także Josephem Smithem. Ten odłam przyjął nazwę Reorganizowany Kościół Świętych Dni Ostatnich i do dnia dzisiejszego prowadzi działalność w Stanach Zjednoczonych. Kiedy w roku 1887 rząd federalny Stanów Zjednoczonych zagroził kasacją wyznania Mormonów, a było to za rządów w Kościele prezydenta Wilfarda Woodruffa, Mormoni na mocy kolejnego objawienia zrezygnowali z uprawiania poligamii. Obecnie ani w Ameryce, ani w Polsce Mormoni nie uprawiają poligamii. Na odwrót — kładą w swej nauce nacisk na potrzebę dochowania wierności małżeńskiej, wstrzymywania się od współżycia seksualnego do czasu zawarcia małżeństwa i celebrują w swoich świątyniach śluby mormońskie, czyli śluby „na wieki wieków”. Owdowiiałemu małżonkowi nie wolno się po raz drugi żenić, a kobiecie wychodzić za mąż. Chrzest w Kościele Mormonów polega na zanurzeniu w wodzie, a przyjęcie go można po ukończeniu 8 roku życia. Obejmuje on tak żywych jak i umarłych (chrzest zastępczy).

Mormoni wierzą, że 1000-letnie rządy Chrystusa zainicjują zmartwychwstanie sprawiedliwych, którzy doprowadzą do tego, że przez chrzest zastępczy wszyscy zostaną wcześniej czy później Mormonami.

Kościółem Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich kieruje prezydent Kościoła. Ma on do pomocy dwóch doradców oraz 12 apostołów. Kapłaństwo jest w Kościele dwustopniowe i dzieli się na kapłaństwo Melchizedeka i kapłaństwo Aarona. Posiadający kapłaństwo Melchizede-

ka, które jest kapłaństwem wyższym, przewodzą w Kościele i kierują głoszeniem Ewangeli, błogosławiają niemowlęta i udzielają błogosławieństw członkom Kościoła. Zadaniem posiadających kapłaństwo Aarona jest dokonywanie obrzędów wiary, nawracanie i chrzest.

W Kościele Mormonów bardzo ważną rolę odgrywają dalsze objawienia, których doznają zwłaszcza prezydenci Kościoła, stąd też ich doktryna ulega pewnym modyfikacjom, jak chociażby wspomniana już sprawa poligamii. Są jednak pewne czynniki, które już od 1830 r. nie podlegają zmianom: Mormoni nie pają, nie piją alkoholu, kawy, herbaty, nie oddają cześć obrazom, mają obowiązek składania dziesięciny na potrzeby Kościoła, stosują obrząd nakładania rąk, wierzą w prorokowanie, jak też w cudowne uzdrowienia. Podczas obrzędów Wieczery Pańskiej diakoni podają wszystkim obecnym wodę w kielichach oraz pokruszony chleb na talerzu. Doktryna Mormonów jest oparta na Biblii, „Księdze Mormona” oraz wskazówkach proroka Smitha zawartych w „Księdze Złotego Przymierza”. Obecnie żyje na świecie 6,5 mln wyznawców.

Do Polski Mormoni dotarli właściwie w 1922 r. kiedy to przedstawiciel ośrodka berlińskiego Fritz Fischer w mazureńskiej miejscowości Żelwągłi pozyskał do wyznania znaczną część mieszkańców wsi. Do końca lat 60-tych na terenie Polski istniały trzy ośrodki Mormonów: w Żelwągach i Prawdowie pow. Mrągowo oraz w Dębicy Kaszubskiej, pow. słupski. Jednakże w ramach łączenia rodzin wyznawcy z tych ośrodków wy-

jechali do RFN i wyznanie praktycznie przestało istnieć. Centrala postanowiła reaktywować wyznanie i siedzibą władz Kościoła przez pewien okres był Szczecin. Minister ds. wyznań dnia 31 maja 1977 r. zatwierdził statut Kościoła wraz z przykazaniami wiary stanowiącymi załączniki do tego statutu. W latach 1977—1984 Ewangelia Kościoła była głoszona przez wyznawcę posiadającego kapłaństwo Melchizedeka tylko w Szczecinie. W roku 1984 do kraju przybywa pierwsza para ze Stanów Zjednoczonych — państwo Fussek. Rozpoczęli oni swoją działalność w Warszawie przy ul. Nowy Świat 38/1a gdzie Kościół posiada swoje biuro informacyjne. Od 1987 r. na terenie Polski działają dodatkowo trzy pary misjonarzy (małżeństwa w Zielonej Górze, Sopocie i Wrocławiu). Oprócz wyżej wymienionych ośrodków pojedyncze lub kilkuosobowe grupy Mormonów zamieszkują w Grudziądzu, Łodzi, Poznaniu, Częstochowie, Ostrołęce, Gliwicach, Jabłonowie, Nowym Sączu i Chełmie. Również Tarnów jest reprezentowany przez dwóch wyznawców doktryny J. Smitha, którzy zostali ochrzczeni w Kościele Mormonów w Salt Lake City.

W 1938 r. liczba Mormonów w Polsce wyniosła ok. 110.

Od chwili przyjazdu do naszego kraju misjonarza Juliusza Fusska, Kościół czynił starania o zezwolenie na budowę świątyni w Warszawie. W roku 1988 uzyskali wskazanie lokalizacji i świątynia zostanie wybudowana na Wolnej w Warszawie. Mormoni chcą ponadto, aby obok kaplicy znalazło się pomieszczenie dla biblioteki, sal klubowych a także miejsce na ogólnodostępny park. Zdaniem wyznawców dopiero wiek XXI ma przynieść w Polsce pełny rozkwit mormonizmu.

TADEUSZ MĘDZEŁOWSKI